

Johann Peter Grünenberg

**Rector Universitatis Rostochiensis Joh. Petr. Gruenenbergius, S. Theol. D. ...
Ultimas Exeqvias qvas Exuviis Feminæ ... Catharinæ Sophiæ Qvistorpiæ ...
Desideratissimæ Conjugis, hodierno die apparatus iturus est Maritus Ejus
Mœstissimus, hoc Programmate indicit, atqve O. O. O. ... invitat : [P.P. sub Sigillo
Rectoratus Academici VI. Julii cl lccVI.]**

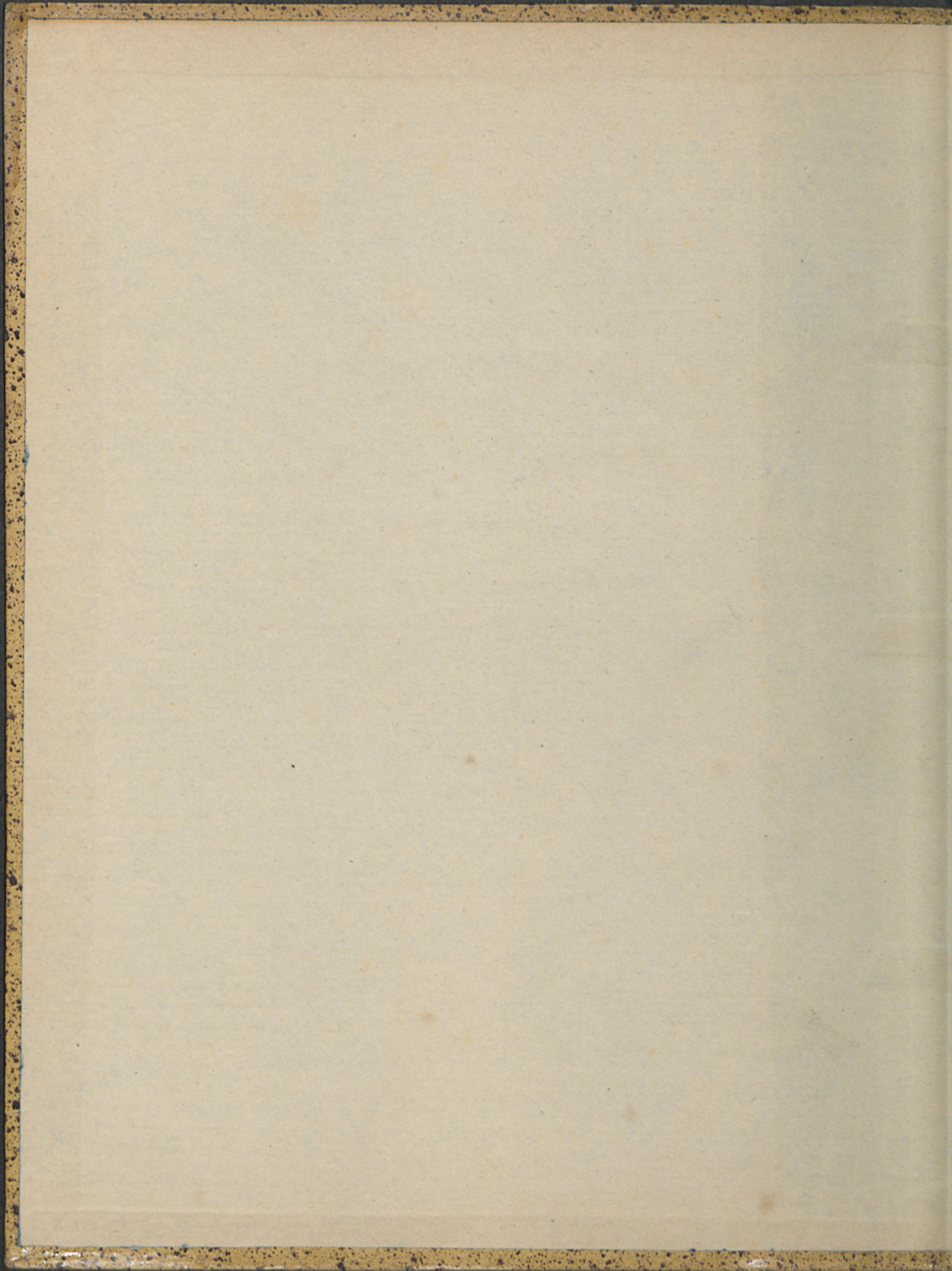
Rostochii: Wepplingius, [1706]

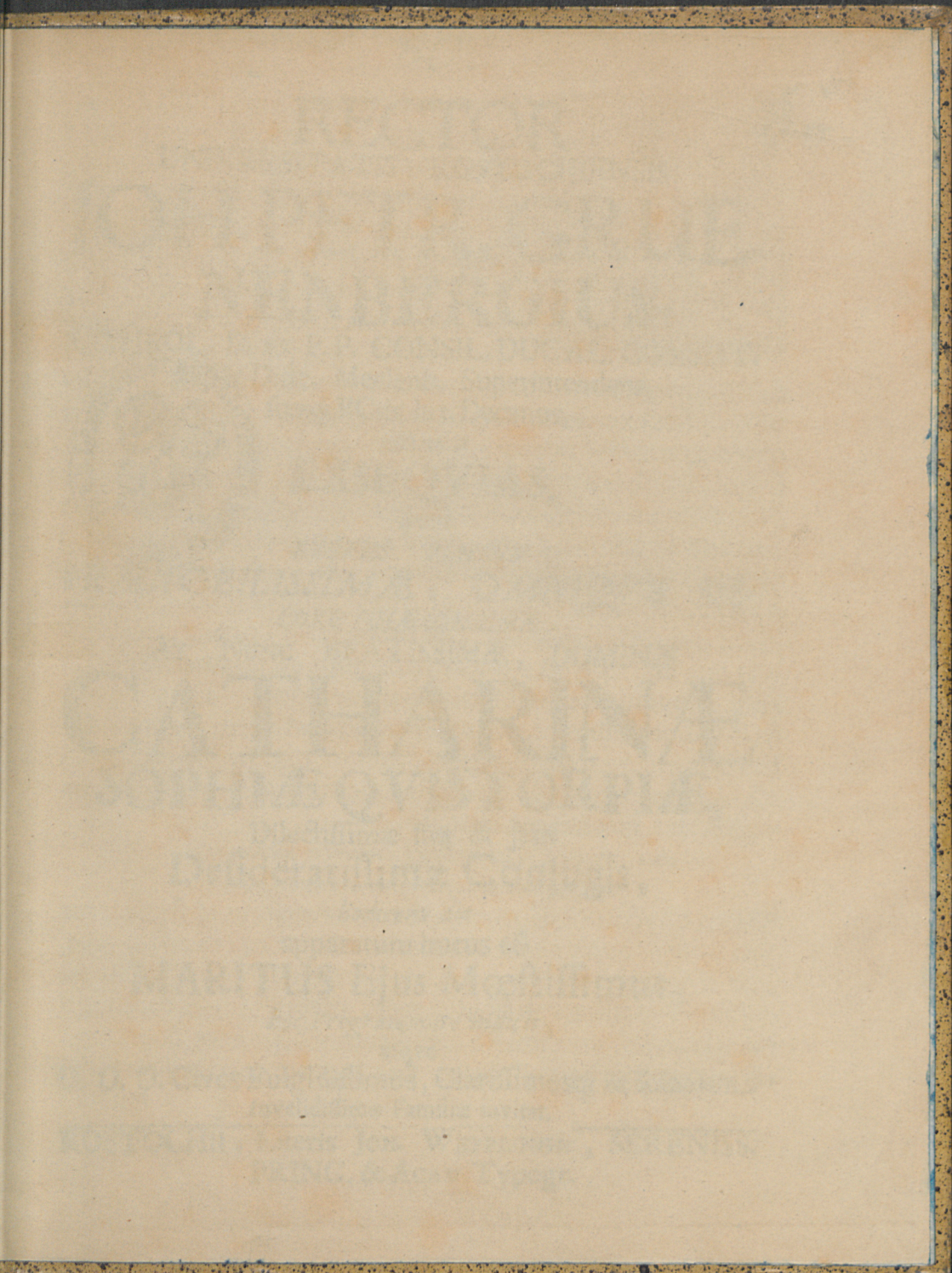
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn769767435>

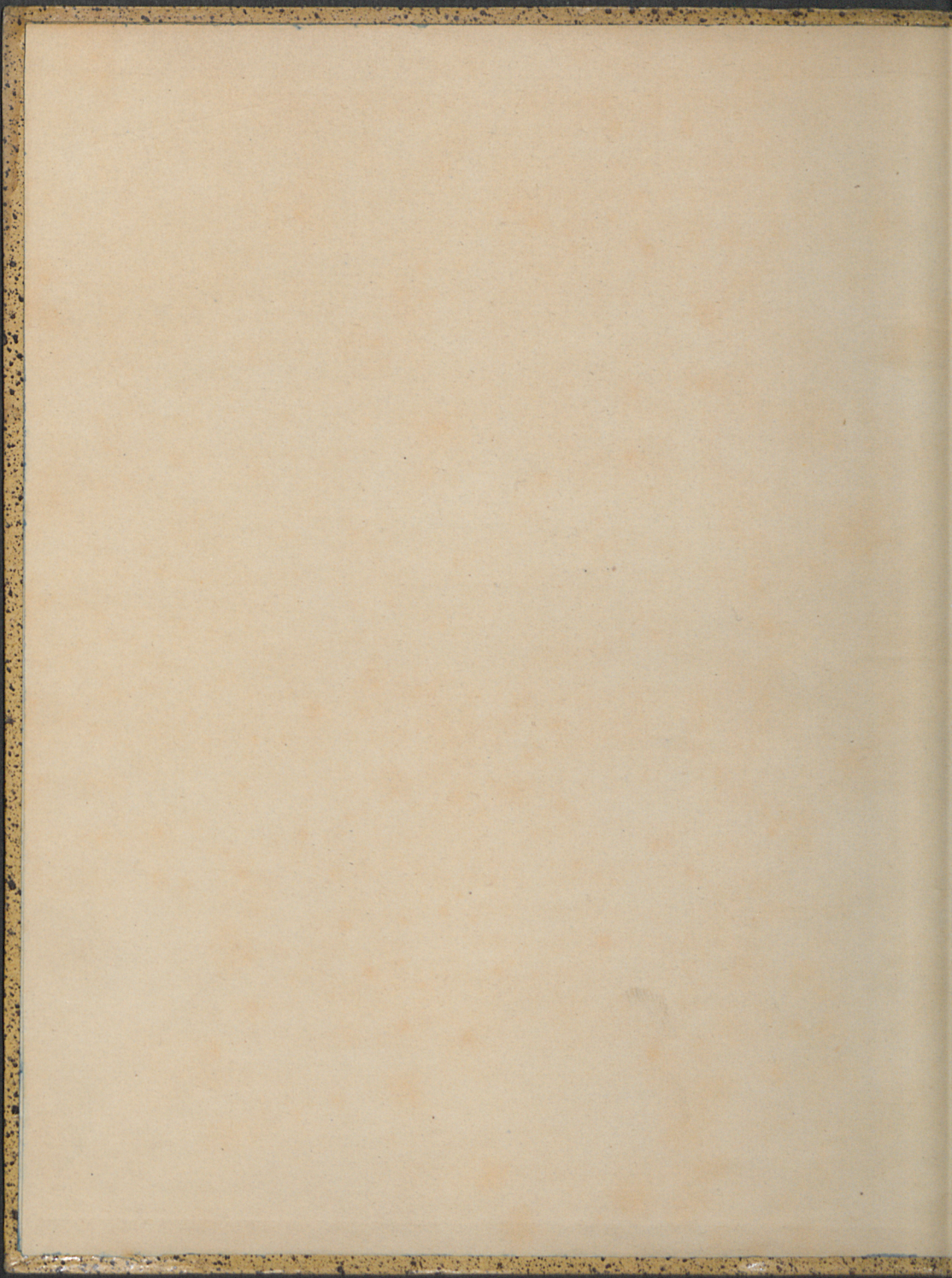
Druck Freier Zugang

Gruenenberg, J. P.,
in
C. S. Qvistorp,
uxor. Z. Grapius.
Rostock. 1706.

RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOH. PETR. GRUE-
NENBERGIUS,

S. THEOL. D. ET P. P. CONSIL. DUCAL. CONSIST.
per Distr. Meclenb. Superintendens,
suzq; FCtis h. t. Decanus,

Ultimas
EXSEQVIAS,

quas
EXUVIIS FEMINE

PRÆNOBILISSIMÆ, OMNIQVE DE
CORE FULGIDISSIMÆ

AT NUNC BEATISSIMÆ, DOMINÆ

CATHARINÆ
SOPHIÆ QVISTORPIÆ,

Dilectissimæ suæ & jam
Desideratissimæ Conjugis,

hodierno die
apparatum iturus est

MARITUS Ejus Mœstissimus,

hoc Proqramate indicit,
atqve

O. O. O. Cives Fulgidissimos, Clarissimosq; in solatium
sqvalidissimæ Familiæ invitat,

ROSTOCHII, Literis JOH. WEPPLINGII, SERENISS.
PRINC. & ACAD. Typogr.

Tane verò iterum, Svavissimi Cives, prædicanda inter Vos est *Mors* & Itane dolores vobis exponere debeo eorum, qui nobis sunt conjunctissimi? Audio obstupuisse *Patrem*, ex tristi nuncio, quod ipsius viscera vitali in motu esse desierint; audio, multo etiam magis obstupuisse sincerissimi cordis *Martirum* ex tristi vitu, quod Ea, quam velut dulcissimam Cordis sui Partem complexus fuerat, ex complexibus Ipsius excesserit. Neq; id sine ratione quandoquidem illo quidem tempore præter generalem mortis considerationem singularis nullus erat mortis sive timor, sive prospectus. Non minatus erat sol occidens occasum vitæ adeo instantem *Feminæ Primariæ*, nec, cum sol exoreretur, inexorabilis vitæ terminus adesse credebatur. At verò spe citius vivi desitum est, ut vita sequeretur morti haud amplius obnoxia. Hanc qui rectè meditatur, ei mors nulla præcox, nulla nimis cita est. Quod equidem magnum est solamen miseriarum, è quibus etiam subitus aperitur exitus. Ergo, quisquis in hominibus es, ne patere umquam diem fugere, solemq; occidere, quin de eò, qui omnium maxime è meditandus est, vitæ tuæ occasu sis religiosè sollicitus, id quod Poëta piis verbis non inconcinne monet:

*Sole oriente, Tui reditus à morte memento;
Sis memor occasus, sole cadente, Tui.*

Magna ex eò utilitas oriatur, si consueverimus id frequenter prævidere, quod certò videndum est, & ea præponderare, quæ mortem sequuntur ita, ut nec pondere, nec menturâ contineri possint. Efficit scilicet crebra Mortis meditatio reverentiam Dei eximiam, cautiolem ubiq; vitam, & tenuem earum rerum curam, quæ nec à morte, nec in morte defendere

fendere nos possunt. *Episteti* Enchiridion eam in rem elegantius c. 28. *Mors, exsilium, & omnia, quæ in malis habentur, ob oculos tibi quotidie versentur, omnium vero maxime mors, sic nihil unquam humiliter cogitabis, nec impensè cupies quidquam.* Pulchra sunt ethnici doctoris verba, parum de morte metuentis, cum superiora putet spectanda, & humilia humilibus animabus relinquenda. O utinam ille Christum rectè novisset, quo, quæso te, ardore de sublimibus in cælo repositis dicturus fuisset. Ille vero quæ ait juxta naturam docens, Hieronym. in Epist. ad Heliodorum, ex fundamento Christianismi & juxta scripturam verba faciens, ita exprimit: *is facile omnia contemnit, qui se cogitat moriturum.* Ita est: contemnit omnia, præter ea, quæ ad mortem ipsius faciunt ritè tranquillandam. Hinc DEUM, & Christum, & omnia Beatæ Mortis subsidia atq; adjuncta spectat, eaq; , quæ nihil illuc conferunt, infra suas curas collocare discit. Sic discitur *Ars Artium, & comparatur vera iudicatio, de quâ illud elegantulum est Vatis Christiani:*

*Mortem quæ faciunt beatiorem,
Mortem quæ faciunt suaviorem,
Mortis provide cogitator, hæc sunt:
Mens abstrusa solo, reposita cælo,
Mens innixa, fide manente, Christo,
Mens, quæ spe latitat beatitatis,
Non adversa Deo, benigna cunctis,
Cautè semper agens, parans subinde,
Mortem quæ faciunt beatiorem.*

Beati sunt, qui illo in studio dies versantur atq; noctes. In illos Mors secunda nihil habet juris, quandoquidem, ne illi moriantur, in Christo mori didicere prius, quàm moriantur. Quàm dulcis illa mors est, & quàm suaviter requies sequitur exercitationem spiritus, illam salubrem, illam san-

Etiam, illam fructuosam. Quid agimus, homines, si id non agimus, propter quod vivimus? & quid versamur in tantâ molestarum copiâ, si id formidamus, ad quod sumus nati? Siquis enim in id se natum existimat, ut non moriatur, is pejor erit Anglicano isto Doctore, qui vitam sine morte trahi atque transigi posse hodiernum, prolixè putat. Stolidus quidem uterque. Attamen, qui mori nòlit, is moriatur, dum vivit, sic non morietur, cum desinet vivere, etiamsi celeriore moriatur mortem. Neque enim velocitas mortis æquè tristis est piè morienti, ac superstiti familiæ, aut minus beatum reddit illum, qui cito obit, quam qui lentè. Ne quis illa credat! Fides beat, non mortis sive repentinus, sive tardior adventus. Quia potius in illâ etiam celeritate mortis non parum est amenitatis. Quod enim aliis durum videtur in morte, atque acerbum, non sentitur ab iis, quos piger haud vexat atque coquit lectulus, quosque affixa plumis corpora non angunt atque premunt, ipseque mortis timor, qui morte ipsâ acerbior esse solet, ad eos parum penetrat. Absit ergo, ut aliter sentiamus de piis celeriter morientibus, aliter de piis tarditatem mortis molestius persentiscentibus. Nulla est differentia, nisi quod illi ipsâ spe velocius ad DEUM perveniunt ejusque thronum; hi tardius, & cum desiderio ampliore.

Neque igitur ultra id, quod fas est, dolere debemus velocem illum, at placidum tamen, propriisque non minus precum suspiriis, quam Optimi sui Mariti directis ad DEUM votis comitatum obitum Feminae Primariæ, Dominæ CATHARINÆ SOPHIÆ natæ quidem QVISTORPIÆ, at GR APIÆ è conjugio: cujus ex hac vitâ discessus nonnullum nobis de morte differendi campum aperuit. Fuit illa (namque Ejus nobis Origo, Vita atque Mors h. l. omni jure describenda est,) Filia Viri Max. Rev. Ampliff. atque Excellentissimi, Domini JOH. NICOL. QVISTORPII, S. Th. D. atq;

atq; apud Nos Professoris Publici Celeberrimi, ad S. Nicolaï Pastoris, ac R. Ministerii Rostochiensis Superintendentis Vigilantissimi, Collegæ atqve Amici mei longè Integerrimi, cujus ex hoc obitu dolores DEUS emolliat, & Matronæ quondam Optimæ, B. Dnæ MARGARETÆ ELISABETÆ BERCOVIÆ. Quistorpianæ inter Eruditos omnes florentissimæ familiæ Ipsa illa fuit elegantula, cœpitqve exoriri d. xxvi. Novembris Anni clo lclxxx, & Piorum ex Parentum sollicitudine in familiam DEI per Baptismum citò est traducta. Cognitum est omnibus, quod de Majoribus Ejus gloriosè prædicari potest, quippe cum gaudere illa potuerit memoriâ Avi perquam Inelyti JOHANNIS QVISTORPII II. Viri de Academia & Ecclesiâ nostrâ longè Meritissimi, quippe qui S. Th. D. ac P. P. fuit, Theologicæqve Facultatis Senior, ac Ministerii Rostochiani Director, è quò illa per Nobilissimam quondam Aviam suam, Dominam SOPHIAM SCHARFENBERGIAM, descendit. Maternâ autem in serie Avum illa habuit Virum Nobiliss. & Ampliss. Dn. DANIELEM BERCOVIUM, Urbis hujus Proto-Notarium quondam Fidelissimum ac Solertissimum, cui Patrem Nostræ peperit Avia Ipsius itidem Nobilissima B. CATHARINA HAGEMESTERIA. Atqve ut decus ipsi vel ex Proavis conciliemus, vehementer eam commendare potuit Vir continuâ in paternâ lineâ decoratissimus, JOH. QVISTORPIUS I. Th. quondam D. ejusdemqve P. P. & Facultatis suæ Senior, ad S. Mariæ Pastor, & Superintendens Rostochiensis Celebratissimus: nec minis in eadem paterna sed per Aviam scandente lineâ, B. Dn. NICOLAUS SCHARFENBERGIUS, J. U. D. ejusqve olim apud nos P. P. ac postea Rostochiensis Civitatis Consul, Regiæqve Maj. Danicæ Consiliarius: sicut

& ex alterâ parte BERCOVII & HAGEMEISTERI
tatis inter majores refulserunt. Sed quid opus est illo
decore vehementius luxuriari ! Nihil ex omni familiâ si
habuisset nobilitatis præter prosapiam QVISTORPIA-
NAM, abunde potuit ortus sui claritate nobilis esse beatè
mortua: adeo per integrum orbem cognitum est illud no-
men, *velut inter ignes Luna minores.*

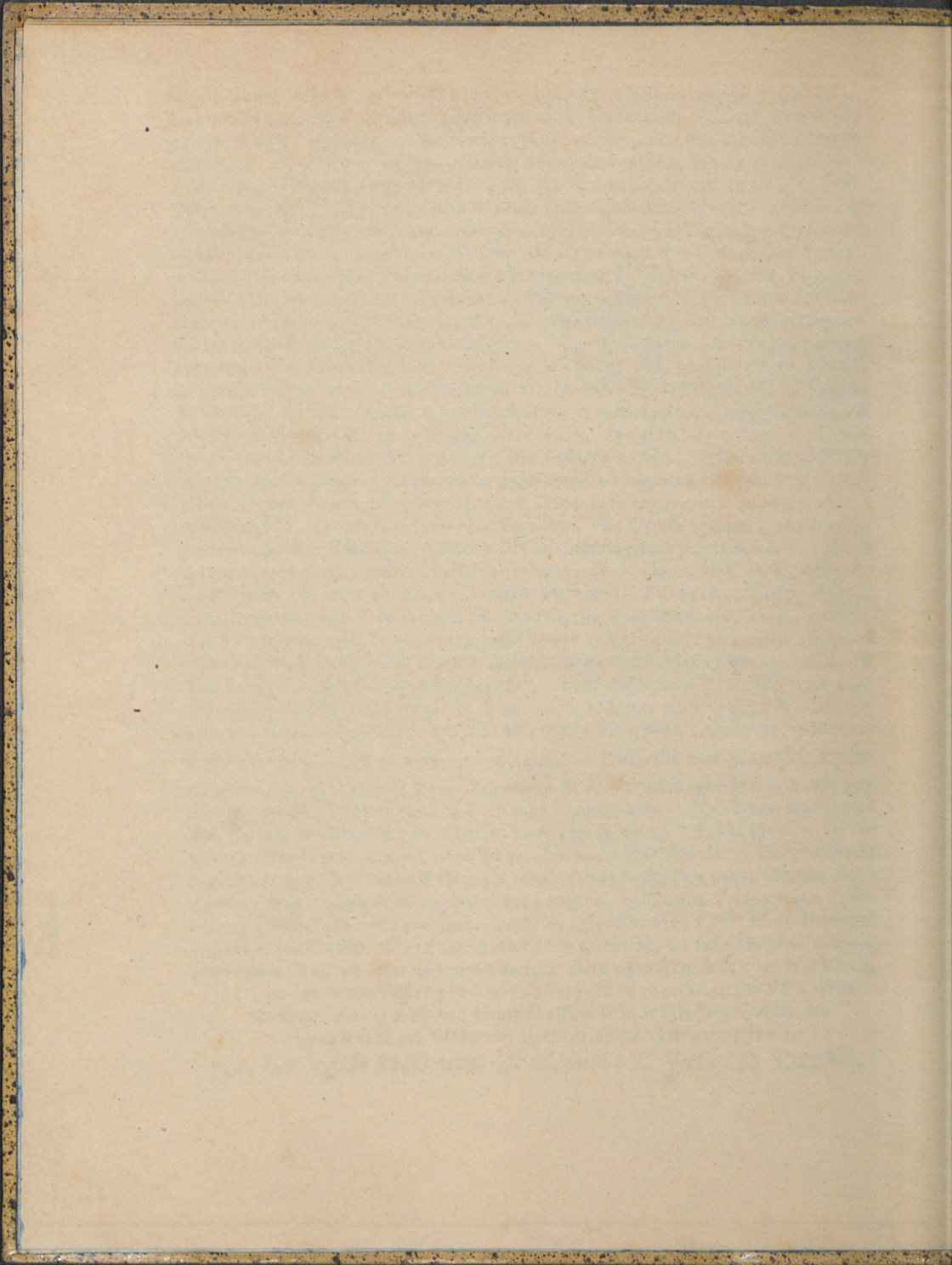
Ad illas igitur ceras educata à teneris puellula succe-
vit in timore Domini, omniqve illo ornamento, quod
Virgines illustrare potest, apprimè cœpit effulgere, ut pro-
pterea non annorum, sed virtutum multitudine inclaresce-
ret, Viroqve Max. Rev., Ampliff. atqve Excell. Dno. D.
ZACHARIÆ GRAPIO II. S. Th. D. & hodie P. P. Celeb.
Archidiacono ad S. Jacobi Meritissimo, Viduo jam nunc
mœstissimo ita perplaceret, ut ab eo xxii. April. A. c. 1600.
in thalamum conjugalem adscisceretur, unici ex eò filioli
mater, cui parentes singulare mnemosynon in appellatione
JOHANNIS SAMUELIS posuere: quod ut DEUS exau-
diat, opto. Dulce verò illud conjugium ex Theologo Theologi
Filio, & eximiâ Theologi Filiâ coortum, utinam Divinâ sub
Pietate diutius stetisset, ut conjuncti Parentes Filiolum
suum unicum educare in timore Domini potuissent. Verum
miro fato DEUS providit aliter, & laxavit commune
vinculum, & orphanum à Matris parte esse voluit, qui
tanto nunc dulcior erit Patri filius, & Matrem suam piè
defunctam cum lacryma lallare perget, jucundum tamen
in terris solatium ex Avix suæ, optimæ Matronæ, Dnæ
Vidux GRAPIX, & Patris sui, Max. Rev. Dn. D. GRA-
PII, itemqve Avi sui Venerab. Dn. D. QVISTORPII ore
hausturus.

Ut verò, quale fatum Matris beate mortuæ fue-
rit, tanto exploratius patefcât, audiamus Exc. & Experi-
entis-

entiff. Dn. D. SCHAPERUM, Medicum circumcirca Ce-
lebratiffimum, qui fuis verbis illud h. m. defcripfit:
Ad agrum Beata jam Noſtra quod attinet ſtatum, ea fre-
quentes ante biennium, & quod excurrit, paſſa eſt menſes,
ut ſapius uteri hamorrhagia potius dici mereretur. Huic nocivo
malo ſalutaria opponebat remedia Celeberrimus t. t. Medicus,
jam B. Dn. Bernhardus Barnſtorffius, nec ſine ſucceſſu; tan-
tamen haec inſuper eveniebat mutatio, ut menſes fierent inordinati,
& ſucceſſu temporis ſupprimerentur. Horum enata ſuppreſſio
etiam tanta evadebat, ut ultra annum irruentis per Luna mu-
tationem aetheris vim illuderet ſanguis, iſq. Luna tributum
recuſaret omne. In tam juvenili aetate malum illud eo pejus
hic fiebat, & cum convuſiones quandoque ſibi ſocias proderet,
una cum oedematofa pedum tumore, & facie ad Cachexiam
diſpoſita periculi eo majoris ſuſpicionem cauſabatur: id quod
& ſucceſſu temporis erumpebat per Paroxyſmum Epilepticum
ſubinde recidivam. Huic morbo morbig. hujus complicati ſym-
ptomatibus, utut exquisitis ſine omnimoda ſemper adhibitis re-
mediis iretur obviam, & quandoque ſpes melioris ſtatus affulge-
ret, coercitos tamen tantum fuiſſe inſultus epilepticos tardita-
tem excipiens Paroxyſmorum gravitas probabat: ubi nec averti
poterat paroxyſmum mox excipiens ſenſuum ſtupor & obli-
vio ad aliquot momenta; Quibus omnibus ſuperatis poſtea novas
vires & animi corporisq. recuperabat. Verum enim vero ut ejuſ-
modi agris non tutu ſemper habenda fides eſt, quin paroxyſmi atro-
cia tan-
tandem ſubito enecentur, ita & hic triſtus enat⁹ caſus eſt, ut egra
noſtra novo correpta paroxyſmo ſubito ſed placide obdormiret.
Hucusque Excell. Dn. Archiater Collega noſter Aſtumariffimus, Fa-
ctum ve-
ro illud eſt ſub nocte ea, qua Junii dies ultimos diſcernit, diluceſcente
jam Mercurii die. Facile perſentifeitis, Cives Dilectiffimi, quantus inceſſe-
rit moeror Virum Max. Reverendum, Dn. D. GRATIVM, Maritum ſuae Con-
jugis Amantiffimum, & Patrem unici ex ea Filii, qui quoties oculis cernitur,
recredeſcere faciei vulnus ſubitanea ex illa morte pectori infixum. Quis ne,
ſciq.

scit, in una carne coalescere pios conjuges ex instituto verè Divino? Dis-
 seca quæso carnem, & jube, ne sanguis effluat: Dissectam vide carnem conju-
 galem, & vera lacrymas. Naturam rerum perdet, ista qui introduci posse
 existimat. Quod si quis tigrim induere velit & lapidem suo in pectore cir-
 cumferre, is contra naturam philosophabitur, non secundum naturam. Nec
 Deus unquam nisi mysterii causa dolores super defunctis vetuit. cæteris in
 casibus naturæ naturam suam concessit. Quid mirum, si Vir omni è pectore
 Optimus, totique Academiæ Nostræ Dilectissimus nolit naturam furcæ,
 quod ajunt, expellere, sed eam sicut abreptam, eam desideret acerbè, in cujus
 morte à divina manu se contactum, & in æternum actum esse confitetur? Simi-
 lis squalor Parentis Venerabilis, Dn. D. *Lysiarpii*, qui in superstito Nepote
 filiam semper querit, semper desiderat; similis squalor consanguineorum
 fratrum atque fororum, qui de sorore benè composita, at sibi ulterius haud
 concessa lugent omninò & conqveruntur. Similis ille est squalor, sed æqua-
 lis non est. Parentes membra fleunt, fratres & sorores de articulis dolent, sed
 Mariticor ipsam, quod amiserè, deplorant. Superstite autem de Filiole
 quod dicam, non habeo. *Puer est, sua vulnera nescit*. Tanto miserabilior,
 quanto ignorantior. Ejus tamen in gratiam Deus ingens posuit solatium, mi-
 rifice bonam Patris naturam, quam si Deus ipsi servaverit, quod optamus,
 nihil amississe is poterit videri. Vos Parentes, Vos Consanguinei, ponderate,
 sicut in Christo didicistis, Arbitrii Divini Inexhaustam Benignitatem, juxta
 quam vivere magna vestri Christianismi pars est. Concedite, ut fiat, & post-
 quam facta est, non accusetur Domini Voluntas. Tu verò, *Magne Vidue*,
 recolligas animum Deo sacrum ab infantia tua, & illum respicias, quæso,
 qui Te à teneris mirà Providentiâ texit atque rexit: cujus hoc omne est, quod
 Tibi hæctenus in Gloriam suam, quin & in gloriam tuam (bonus enim est
 Noster Deus) elementissimè concessit: cujus etiam hoc Tuum fuit conjugii
 um. Neque enim vel Tibi, vel Tuo conjugio Deus æternitatem hujus vitæ
 fuit pollicitus, neque juris nostri est, quas sibi Deus reservavit, vitæ no-
 stræ horas atque moras nobis vendicare. Didicisti non *persequi*
 esse, sed Deum sequi. Is Te, Tuumque Filiolum proteget hic, Tuamque
 Conjungem Desideratissimam suâ in manu retinebit. Christiana fuit, nec
 sine Christo mortua est: In Christo eam revisurus es. Faxit Deus, ut in
 Gloria cælesti nos omnes illuc Te comitemur. Certè hodie, sicut decet ac-
 fas est, & ego Te Tuis in Exsequijs comitabor: & Tua causa omnes Aca-
 demici Cives excito & quousque licet, rogitò, ut Tuam Tuorumque in so-
 latium frequentes adesse velint. Adeste igitur hodie, Cives O. O. Honora-
 tissimi atque Humanissimi: Spectate funus alienum, ut vestrum meditemini:
 idque dum facitis, ulterius procedentes steto cum stentibus, & lacryman-
 tis Viri lacrymas Vestrâ præsentia abstergere ne recusetis. DEUS autem
 Nostrom omnium ex hac vita discessum in brachiis Jesu Christi fie-
 ri, per Verbi sui Virtutem elementissimè velit atque faxit.

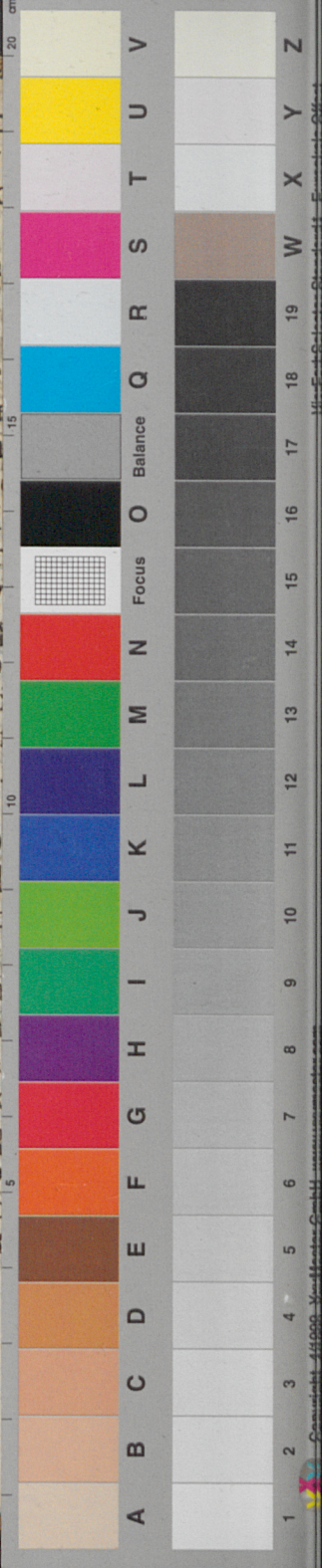
P. P. sub Sigillo Rectoratus Academici VI. Julii clæ 1666.

etiam, illam fructuosam. Quid agimus, hoc
agimus, propter quod vivimus? & quid v
molestiarum copiâ, si id formidamus, ad
Siquis enim in id se natum existimat, ut non
erit Anglicano isto Doctore, qui vitam sin
transigi posse hodiernum, prolixè putat. Stolid
Attamen, qui mori nòlit, is moriatur, dum
rietur, cum desinet vivere, etiamsi cele
mortem. Neque enim velocitas mortis a
morienti, ac superstiti familiæ, aut minu
illum, qui cito obit, quam qui lentè. Ne
Fides beat, non mortis sive repentinus, si
tus. Quia potius in illâ etiam celeritate m
est amœnitatis. Quod enim aliis durum v
atque acerbum, non sentitur ab iis, quos
atque coquit lectulus, quosque affixa plumis co
atque premunt, ipseque mortis timor, qui
bior esse solet, ad eos parum penetrat. Ab
sentiamus de piis celeriter morientibus, al
tatem mortis molestius persentiscentibus,
rentia, nisi quod illi ipsâ spe velocius ad D
ejusque thronum; hi tardius, & cum desid
Neque igitur ultra id, quod fas est, de
locem illum, at placidum tamen, proprii
precum suspiriis, quam Optimi sui Ma
DEUM votis comitatum obitum Femina: I
næ CATHARINÆ SOPHIÆ natæ quidem
at GR APIÆ è conjugio: cujus ex hâc vitâ
lum nobis de morte differendi campum ap
(namque Ejus nobis Origo, Vita atque Mo
describenda est.) Filia Viri Max. Rev. Am
lentissimi, Domini JOH. NICOL. QVISTO

msB

atq; apud Nos Professoris Publici Celeberrimi, ad S. Nico-
 lai Pastoris, ac R. Ministerii Rostochiensis Superinten-
 dentis Vigilantissimi, Collegæ atqve Amici mei longè In-
 tegerrimi, cujus ex hoc obitu dolores DEUS emolliat,
 & Matronæ quondam Optimæ, B. Dnæ MARGARE-
 TÆ ELISABETÆ BERCOVIÆ. Quistorpianæ
 inter Eruditos omnes florentissimæ familiæ Ipsa illa fuit
 elegantula, cœpit exoriri d. xxvi. Novembris Anni
 clo MCLXXX, ex Parentum sollicitudine in fami-
 liam DEI cito est traducta. Cognitum est
 omnibus quibus Eius gloriosè prædicari
 potest, quod potuerit memoriâ Avi per-
 quistorpii II. Viri de Aca-
 demia Rostochiensi, & Facultatis Senior, ac
 illa per Nobilissimam SOPHIAM
 Maternâ autem,
 Nobiliss. & Ampliss. Dnæ
 Orbis hujus Proto-Nota-
 rum ac Solertissimum,
 Avia Ipsius itidem Nobilissi-
 mæ HAGEMESTERIA. Atqve ut
 decembris conciliemus, vehementer eam
 committat Vir continuâ in paternâ lineâ deco-
 ratissimæ. QUISTORPIUS I. Th. quondam D.
 ejusdemqv. P. & Facultatis suæ Senior, ad S. Mariæ
 Pastor, & Superintendens Rostochiensis Celebratissimus:
 nec minus in eadem paterna sed per Aviam scandente
 lineâ, B. Dn. NICOLAUS SCHARFENBERGIUS, J. U.
 D. ejusqve olim apud nos P. P. ac postea Rostochiensis Ci-
 vilitatis Consul, Regiæqve Maj. Danicæ Consiliarius: sicut

